

1 MARCA

NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

Siedemdziesiąt lat temu, 1 marca 1951 roku, w więzieniu mokotowskim zostali straceni członkowie IV Zarządu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość: Łukasz Ciepliński, Mieczysław Kawalec, Józef Batory, Adam Lazarowicz, Franciszek Błazej, Karol Chmiel i Józef Rzepka. Zamordowani byli kierownictwem ogólnopolskiej organizacji konspiracyjnej walczącej z sowiecką okupacją.

Na pamiątkę tego wydarzenia Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił 1 marca **Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych**. Jest to święto państwowe poświęcone upamiętnieniu działaczy antykomunistycznego podziemia.

W 1948 roku, na terenie naszego miasta powstała organizacja pn. **Młode Wojsko Polskie**. Tworzyli ją uczniowie Liceum i Gimnazjum Koedukacyjnego w Staszowie- liczyła trzydziestu członków. Jej pomysłodawcą był - Jerzy Lachowski.

Organizacja prowadziła działalność patriotyczną, antykomunistyczną. Kolportowali antyradzieckie ulotki wśród mieszkańców Staszowa, niszczyli portrety przedstawiające liderów komunistycznych oraz napadali na funkcjonariuszy MO i ORMO, odbierając im broń.

Po dwudziestu miesiącach działalności MWP zostało rozbite, a jego członkowie - aresztowani. Po brutalnym śledztwie, skazani zostali na wyroki pozbawienia wolności (od 1 miesiąca do nawet 15 lat).

Członkowie Młodego Wojska Polskiego: Władysław Adwent, Zygmunt Brzdękiewicz, Maria Czapla, Krzysztof Czerwiński, Kazimierz Gawroński, Zdzisław Gęca, Stanisław Góral, Jerzy Iżyłowski, Leon Jastrzębski, Zdzisław Kancler, Tadeusz Komański, Jan Kotlarz, Kazimierz Kwiatkowski, Jerzy Lachowski, Julian Lasota, Czesław Łokieć, Józef Łokieć, Władysław Magiera, Jan Misiak, Euzebiusz Miśkiewicz, Henryk Pluzdrak, Maciej Podyma, Stefan Siejka, Marian Sikora, Ryszard Skrzyszowski, Mieczysław Skubera, Stanisław Tokarski, Jan Wojtycha, Władysław Wołowiec, Zuzanna Wrona. Pomocnikami organizacji byli: ks. prefekt Michał Skowron i Jolanta Gniewczyńska.

Wiosną 1950 roku **Ludwik Machalski, pseud. „Mnich”** utworzył antykomunistyczną organizację, złożoną z około czterdziestu osób. Przeprowadzone akcje nastawione były na gromadzenie broni, a także pieniędzy potrzebnych na działalność konspiracyjną. Do najgłośniejszych dokonań „Mnicha” i jego ludzi należy napad na posterunek MO w Klimontowie, który miał miejsce 30 czerwca 1950 r.

Władze komunistyczne zlikwidowały grupę „Mnicha” w sierpniu 1950 r. Sam Machalski został aresztowany 17 sierpnia 1950 r. we własnym domu w Staszowie. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Kielcach skazany na karę śmierci, którą wykonano 10 kwietnia 1951 r. w więzieniu w Kielcach.

Szczałki Ludwika Machalskiego zostały odnalezione w 2016 r. na terenie cmentarza na Piaskach w Kielcach. W 2017 roku w Staszowie odbyły się uroczystości pogrzebowe – jego szczątki spoczęły w grobie rodzinnym na staszowskim cmentarzu parafialnym.

Źródła: Liceum Ogólnokształcące im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Staszowie; Instytut Pamięci Narodowej

[Prezentacja opracowana przez nauczyciela Liceum Ogólnokształcącego im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Staszowie, Mariusza Brudka \(plik pdf. do pobrania\).](#)

Staszowskie obchody **Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”**, ze względu na obostrzenia epidemiczne będą miały ograniczony wymiar. Wydarzenie odbędzie się **1 marca 2021** roku (poniedziałek), w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Staszowie, (kondygnacja dolna – kaplica Matki Boskiej Nieustającej Pomocy).

Program:

godz. **11:00** - Msza święta w intencji Ojczyzny oraz Żołnierzy Niezłomnych;

- złożenie wiązanek kwiatów przed tablicą poświęconą Obrońcom Ojczyzny, Prawdy i Wolności oraz przed tablicą upamiętniającą Młode Wojsko Polskie, które znajdują się w kruchcie kaplicy;
- wystąpienia okolicznościowe.